

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 01.06.2026 nr SOM/26-0653/-1K,
1.2-2/50-1

Meie 27.06.2026 nr 8-2/4313

Sotsiaalhoolekande seaduse ja sotsiaalseadustiku üldosa seaduse muutmise seaduse (erihoolekandeteenused) eelnõu koostöölastamine

Lugupeetud minister

Sotsiaalministeerium on esitanud Justiits- ja Digiministeeriumile koostöölastamiseks sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) ja sotsiaalseadustiku üldosa seaduse (SÜS) muutmise seaduse (erihoolekandeteenused) eelnõu.

Justiits- ja Digiministeerium koostöölastab eelnõu märkustega.

- Eelnõu § 1 punktidega 2, 3 ja 7 (kavandatud SHS § 15 lõige 2¹, § 62 lõige 1¹ ja § 70 lõige 2¹)** luuakse võimalus kasutada isiku abivajaduse hindamisel kohaliku omavalitsuse üksuse ja SKA läbiviidud hindamiste andmeid vastastikku. Eelnõu praegusest sõnastusest ei selgu, milliseid andmeid on asutustel lubatud töödelda. Palume eelnõu täiendada ja täpsustada, millised andmed kuuluvad Sotsiaalkindlustusameti (SKA) läbiviidud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse ja erihoolekandeteenuse vajaduse hindamise andmete ning kohaliku omavalitsuse üksuse läbiviidud abivajaduse hindamise andmete hulka. Täiendada võib ka viitega sättele, milles vastavad andmekoosseisud on sätestatud. Samane märkus kehtib ka eelnõu punkti 14 kohta, millest samuti ei selgu, milliseid andmeid teenuse osutajale edastatakse.
- Eelnõu § 1 punktide 9 ja 10 (kavandatud SHS § 70 lõige 4¹ ja muudetav SHS § 70 lõige 7)** kohaselt esitab isik pärast erihoolekandeteenuse õigustatuse otsuse tegemist SKA-le erihoolekandeteenusele suunamiseks vajalikud andmed. Palume eelnõus täpsustada, millised andmed peab isik esitama.
- Lisaks märgime seoses kehtiva SHS §-ga 70 järgmist.** SHS § 70 lõike 7 kohaselt kehtestatakse taotluses esitatavate andmete loetelu määrusega. Selgitame, et isikuandmete kategooriad peavad olema sätestatud seaduses ja määrusega võib isikuandmete koosseisu üksnes täpsustada. Eeltoodust tulenevalt palume paragrahvi täiendada nii, et seadusest nähtuks, millised andmed peab isik taotluses esitama.
- Kehtiv SHS § 70 lõige 1¹** sätestab, et erihoolekandeteenuse saamise taotluse esitamisel võib isik anda nõusoleku tema kohta tervise infosüsteemis olevate psüühikahäire diagnoosi andmete kasutamiseks erihoolekandeteenuse osutamise otsustamisel. Palume selgitada, mis järgneb juhul, kui isik nõusolekut ei anna. Kas sellisel juhul neid andmeid ei saada või peab isik esitama vastavad andmed ise koos taotlusega? Palume seletuskirja selles osas täiendada.
- Kehtiva SHS § 70 lõikes 2** on esitatud kriteeriumid, millest SKA lähtub isiku erihoolekandeteenuse vajaduse hindamisel. Palume selgitada, kust pärinevad vajaduse hindamiseks vajalikud andmed. Kas tegemist on andmetega, mille isik ise esitab taotlusega, või kogutakse andmeid ka mujalt? Kui andmeid kogutakse ka mujalt, siis palume selgitada, millisel õiguslikul alusel seda tehakse.

6. **Eelnõu § 2 p 3 (kavandatud SÜS § 39³)** kohaselt säilitatakse andmeid 10 aastat pärast teenusele õiguse lõppemist. Sellest sõnastusest nähtub, et pärast nimetatud tähtaja möödumist tuleb andmed kustutada ning neid ei ole võimalik enam anonüümida. Kui eesmärk on andmeid säilitada pärast nimetatud tähtaja möödumist anonüümsel kujul, tuleb sättes täpsustada, et andmeid säilitatakse isikustatud kujul kümme aastat pärast teenusele õiguse lõppemist.
7. **Keeletoimetamine** – seletuskirjas on märgitud, et eelnõu ja seletuskirja keeletoimetus tehakse pärast koostöölastamise esimest ringi. Juhime tähelepanu, et eelnõu ja seletuskiri tuleb toimetada enne eelnõu esmakordset koostöölastamisele saatmist.
8. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõjuanalüüsi kohta.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks koostöölastamiseks pärast praegusel koostöölastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega.

Kristel Soodla 56872650
kristel.soodla@justdigi.ee
Kristel Niidas
Joel Kook